

ואם תאמר (כון הקשה הרש"ש), אם כן כיצד מותר לולף יין של תרומה טמאה לקרקע (כמו שאמרו בפסחים כ), והלא קדשים שנפלו דינם בשရיפה, אף במשקין, כמו שאמרו (בזבחים צב) הדם והשמן והמנחות והנכדים שנטמאו – עושה להן מערכה בפני עצמן ושורפן (וכן אמרו בתוספתא סוף תמורה שנייה שנטמא עשו לה מורה ושורפן).

ויש לומר, מפני שמשקין אינם בני שריפה אלא האש מבשת אותם ובכך הם מתכללים, על כרחך לומר שדין 'שריפה' האמור בהם מתתקיים בכל איבוד מן העולם ולא דוקא בשရיפה, הילך כשמולף יין על ארמה הרי זהו בייעורו ומותר, ואולם קדשים פטולים שדינם לשורפן בעוריה דוקא (בקדש באש תשדרף), והלא העורה יכולה מרוצפת אבניים, לפיכך אין מתתקיים שם איבוד כי אם על ידי כילוי באש (עפי' קהילות יעקב תמורה טו).

לי זו, מה שפרש רשי' את שרכן לשורף ואת שרכן להקרב יקר – ערלה וכלי הכרם, לאו דוקא הוא [ודלא כחרש"ש שפרש לאפקי תרומה טמאה] שהרי גם שאר איסורי הנהה של משקון דין בקבורה, דהיינו בייעורם, אלא לפרש בא שבערלה וכלה"כ עצם מותם שדרכם בשရפה ויש מהם בקבורה. ו王某 בא לאפקי משקי קדשים שאף שאינם ראויים לשוריפה אינם נקברים כאמור.

וע' מקדש דוד (ז"י) שהקשה ממה שמצינו בכ"מ שדם פסול ישך לאמה (ע' זבחים לד: עה. ורש"י שם פב), וכן דין בשוריפה כMOVABA בבריתא ברף צב הנ"ל 'הדם והשמן... שנטמאו עושה להן מערכה בפ"ע ושורפן'.

דף לד

'אשם תלוי ישרף. רבבי יהודה אומר: יקר'. רשי' כאן וכן הرمbam בפירוש המשנה מפרשין שמדובר שנודע לו קודם לאחר שחיטתו שלא חטא. וכן כתוב רבנן בפסחים (כח). בין באשם תלוי בין בחטא העוף הבאה על הספק, שנודע לו קודם מתן הדם.

(בר"ח שם MOVABA בבריתא הכוורת אש תלוי וחטא העוף הבאה על הספק עם חולין שנחטו בעוריה, שר"י אומר בقول בקבורה ור"ש אמר בשוריפה. ומשמע לכוארה שהכל מחולקת אחת היא, שהרי אש תלוי שנודע לו קודם וריקה נעשה חולין בעוריה.

ולפי"ז יש לישב תמיית התוס' בפסחים (כח). ד"ה אמרו לו לדביריהם ודרבנן אש תלוי בשוריפה אפילו לא ליפין חמץ מגנתר. אך אם טועם משום חולין בעורה ATI שפיר, שהרי שריפתם אינה מדין תורה כמו"כ רשי'. והתוס' לשיטתם הולכים שפרשין דגזה"כ הדא, כבਸמון.

ואולם תנא דמתניתין נקט בסתם חולין בעורה בקבורה ואש תלוי בשוריפה. יתכן מפני שסביר שגם א"ת שנודע קודם וריקה אינו חולין (ע' בカリות כג-כד מחולקת תנאים), או שסביר שבזה ודי יש לגוזו אותו קדשים, ולכך בשוריפה מדררבנן (וכ"כ בשפ"א). וכן צ"ל בחטא העוף הבאה על הספק, שאם נודע קודם המיצוי הריחי חולין מדאוריתא (ע"ש כה), ולפר"ח בואה מוזכר במתניתין וסתם התנא שירף, דלא כחולין בעורה. ולפי"ז אפרם אסור שהרי מדאוריתא אין דין בשוריפה.

ואולם הראב"ד (בפירושו לتورה כהנים ט, ד) כתוב שאשם תלוי וחטה"ע הבאה על הספק שנפלו דינים בקבורה (לרבבי יהודה) מפני שאינם דומים לקורבנות המילואים שתכתב בהם שריפה. וכן רשי' בפסחים (שם) פירש מחולקתם באשם תלוי שארע בו פטול (וכן משמע מהתוס' שם שהביאו מטו"כ דרשה על כן, ומשמע שגורת הכתוב היא בכל אש תלוי וחטה"ע הבאה על הספק. וע"ע בשפ"א כאן).

זוכה הנשrapין לא יקרבו. פרשי' ט, טמא ימצאים אדם ויأكلם. והקשה הגראע"א (בגליון ובתשובה קמד)

למה הוצרך לטעם, הלא למדנו מן הכתוב שמצוותם בשရיפה דוקא וודאי שאין רשאים לבטל מצוותם (אמנם י"ל שכן דרכו של רשי' ליתן טעמא דקרה בכ"ג. ע' במצווין ביוסף דעת שבת פד), והרי אפילו לזרות לרוח באופן שאין חשש תקללה אסור.

הגרי"ב בנימוקיו (הובא בקיצור בקהלות יעקב) פרש דברי רשי' לעניין תרומה טמאה, שם אין מצוה בשရיפה דוקא אלא כדי שלא יבואו לידי תקללה, כמו שכותב רשי' בשבת, כנ"ל.

עוד היה נראה לפרש שיש בנסיבות המשנה גם כ"א לקיים מצות שריפה כגון שלא מצא עצים לשרפכו וכד', הנשרפים אסורים בקבורה, אלא יאבdem מן העולם בדרך אחרת – ועל זה נתן רשי' הטעם משום תקללה. וזאת למדנו מכך שהאריכה תורה שריפה, משמע שצורך שיבוערו מן העולם למוריו ואין די להם בקבורה [נכלהון רבי יהודה שהשרפה היא חומרה על קבורה, דהיינו משום כלין החפץ וביעורו בידים, כמו שאמרו בגדפנימ' חסיד שורפן].

גם נראה שהטעם שכותב רשי' בא להוסיף שצורך לשרפפו מיד ולא ישם. וכך נראה יש ללמדנו כן מדברי הר"ן שפרש מה שאמרו ב מגילה (כט). שהמלך עשבים מבית הקברות שורפם מיד, הינו משומש וא"כ משמעו שחייב לשרפוף מיד (ואולם בהג' שם נתן טעם אחר). ולפי זה יוצא לא כוארה שהיה אדם מוחזק לבער פירות אילנותיו בשלוש שנים הראשונות, וכמוודמה לא מזינו שנוגדים כן. ומשא מוחזר לאילן שאינם מומנים לאכילה וצריך מעשה, הלך אין בהם חם חשש תקללה. וכן יש להעיר מדברי הריטב"א בסוכה לה. שפיריות ערלה אינם בחזוב שריפה אבל עומדים לך, ויתכן שכונתו שאינו מצווה לשרפפו מיד, אך י"ל שהគוננה שאינם בע"ז ועיר הנחתה שהאיוב הוא מצווה, ע"ש. וכנראה נחלהן בדבר פוסקים אחרים נמי – ע' חותם סופר או"ח קפ; אמורות טהורות (לגר"ד ולופטן שליט"א) פסחים ג ס"ק ב-ה ושם בסוט"ז.

'כאן בנזיר טמא כאן בנזיר טהור'. רשי' (כאן ובע"ז עד ובפסחים כד) מפרש ששור גזיר טהור הוא מהנשרפים שהרי נאמר לשלווח על האש מתחת הדוד.

אם גם משמע מפשט דברי הרמב"ם, מכך שמנה (בtopic הל' פסוחה"ג) את שער הנזיר עם שאר איסורים הנשרפים, שריפת השער אינו רק קיום דין של מצות הנזירות, אלא דין שריפה מצד עצמו, כמו כלאים וערלה.

ואכן מפורש הוא במדרשו (רביה) 'מןין שהוא בשရיפה אפילו אם גילח במדינה – תלמוד לומר על האש מכל מקום (עפ"י זגגה הארייה, בשם הגרי"ג, ע"ש). ומובן מש"ב רשי' (בד"ה כאן בשק) שלרוב ששת מדובר בין בנזיר טמא בין בטהור, ואעפ"י שמהיר בתורה שמצוותו בשရיפה (כן הקשה בשפ"א) – אך סובב כפשׂ הדורים שהיא משום מצות נזירות ולא משום איסור ההנאה.

'אמר ליה ליבטל שך ברובא? אמר רב פפא: בצייפותא'. משמע שבלא צייפותא בטל הצמר האסור ברוב והכל מותר. וכן נקט הרא"ש (בכורות ס"ג).

ואולם מסתימת דברי הרמב"ם שלא הביא או קימטא זו, משמע שנוקט שככל אופן אסור. ויש לומר שדחה סוגיתנו מהלכה מחמת הסוגיא בבכורות (כה): לעניין גיוז בכור שנתעורר בחוילין שימושו שם לאסור בכל אופן [שהרי אין שיכת שם צייפותא] (עפ"י בהగ"א י"ד שח; לקוטי הלוות. וע"ע שפט אמרת). וטעם הדבר שאין בו ביטול, כתוב הרמב"ם (בכורות ג, ג) לפי שהצמר דבר חשוב הלך אפילו אחד בכמה אלפיים הכל אסור. (ויתכן דוקא גיוז צמר אבל שער בטל לפי שאינו דבר חשוב).

'כל הנקרים לא ישרפפו וכו' מי טעמא משום דנקברים אפרן אסור ונשרפין אפרן מותר'. לפי זה, חוליין שנשחטו בעורה לרבי שמעון,Auf"י שמצוותם בשရיפה – אפרם אסור, שהרי כתוב רשי' שריפתם מדרבנן, גורה אותו קדושים, ולפי דין תורה אפרם אסור כשאר הנקרים, והרי לא בא חכמים

להקל על דין תורה אלא להחמיר (עפ"י תפארת ישראל; המקנה והמדת שלמה קדושין נה).
למאן דאמר חולין שנשחתו בעורה לאו דאוריתא, יתכן שאפרום מותר לר"ש שורי כל איסורם הוא מדרבנן והם אמרו שמצוותו
בברפה. ואולם ר"ש עצמו שמחמיר בשריפה ואפילו בחיה, סובר שחולין שנשחתו בעורה דאוריתא, כמו אמרו בקדושים נת.
וחולין פה.
